

Glødende lava i iskoldt mørke

Bilen glider gennem strømnedbrud i udvandrernes og Emil fra Lönnebergs Småland, mens grenenes nåle smyger langs siden på vej mod Åfors forjættelser om åbne ansigter og et hjems glødende pejsevarme.

Under fastelavns
maske holdes vejret som
sne der ikke faldt

Nåletræernes mørke slikker siderne og udvider sig til det ikke er stof. Glasriget opslugt i et af universets sorte huller, som det flydende øjeblik glider igennem. Virkelig at dele det før sproget. Og i et splitsekund vil vi bevare for at udvide det og skaber med sproget erindringen om noget andet for de andre vi er næste gang.

Dele noget helt
før sproget – skønt umuligt
for i morgens drøm

Når tyst og støt frem til Åfors' uventede korona af varmt, stærkt lys og hyttesild - i et fartøj, der nu er blevet omformet og krystalliseret i skibets uforgængelige klare mørke, lastet med janushoveder, ansigter, masker, stiger og baderinge som sattelithjem.

Og Skibet (både erindring, drømme, fremtid og død) er glaskunstneren Bertil Valliens tilbagevendende arketyperiske form med rod i vores historie og hukommelse tilbage til Vikingetiden og før. Siden 1963 har han fra Åfors glasbruk sandstøbt sine skulpturer af jern og glas og ændret udviklingen af glaskunsten afgørende både i Sverige og internationalt. Og han har også sat sit helt eget præg på brugsglas udviklingen, hvor han også indlejrer metal i glas og omvendt. Fra 16. november til 16. marts viser Glasmuseet Ebeltoft en retrospektiv udstilling af Bertil Valliens arbejder gennem 50 år. Det er en enestående lejlighed til at gense noget af hans banebrydende indsats.

Vallien har altid været fuldt bevidst om, at sådanne glaskunstværker er et samarbejde mellem kunstner/designer og kunstnerisk følsomme og ligeså håndværksmæssigt begavede Hytte medarbejdere.

Desværre har Kosta Boda nu ud fra en uforståelig kortsigtet koncerntankegang om koncentration centraliseret glasproduktionen og salget i Kosta og nedlagt Åfors glasbruk. Dermed er dette lykkelige samarbejde ødelagt.

"For mig er glasværkstedet centrum for alt. Det er som at øse indhold ud af en vulkan og se glødende lava blive til is. At kende det præcise tidspunkt, hvor man kan fange et skifte i lys eller udtryk og fravriste glasset dets hemmelighed er, hvad det hele drejer sig om", som han siger i Weekendavisen 6/12 2013.

Koronaen af lys og mørke går i udbrud med universets hastighed i solvindes retning. Og hyttesildene, stegt på ovnenes eftervarme giver jordnær næring til alle.

Blinde syn

Stenansigt kløvet
til kisteglat glasmørke
i nuets fossil

Janushoved

Dobbeltsyn mellem
asken og lavahjertet
brænder øjne ind

Snesort aura

Bronze- og rumbyers
hvidglødende metaldrøm
i skæret af børn

Livs hastighed

Hyttesildene
Næring fra døde stjerner med
Universets fart

Bertil Valliens valgsprog er "Glas sluger lys" og inspirationen ses klart i et andet haiku fra min samling [Hulens år, Forlaget Ravnerock, 2013](#) :

Lysets brydning

Stilhedens solæg
Glaskranier sluger lys
Øjets sorte rand

Thorvald Berthelsen
Forfatter og haiku digter